

at der her paa det salte Bands Omraade er et Tilfælde, hvor Fiskernes Rettigheder stode sammen med Kystfiskernes Rettigheder, hvor altsaa de Interesser, som staa mod hinanden, repræsenteres ikke af Fiskere paa begge Sider, men af Fiskerne paa den ene Side og af Kystfiskerne paa den anden Side. Den Ret, som Kystfiskerne have til Aalegaard, grunder sig paa Bestemmelsen i danske Lov, og jeg skal ikke gaa nærmere ind paa, hvor vidt denne Ret strækker sig. Det har jo været omtvistet, og det ærede Medlem for Listed Amts 2den Valgkreds (Trolle) har ydet sit Bidrag til Debatten, idet han gjorde opmærksom paa, at tidligere var Retten til Fiskeriet forbeholdt Sømandene, og at Kystfiskernes Ret til Aalegaard skulde være indskrænket derved. Det er imidlertid en Misforstaaelse. Den Ret, som det ærede Medlem tænkte paa, var aabenbart den Ret, som de spindrullerede havde ifølge en Forordning af 1802, men denne Ret strakte sig kun til det saakaldte „vidtløstige Fiskeri“, hvorved forstaaes Fiskeri ude paa Havet langt borte fra Kysten, og den kunde saaledes netop ikke komme til Anvendelse paa Aalegaardsfiskeriet eller paa andet Kystfiskeri. Det er imidlertid nu flaaet fast ved Fiskeriloven af 1888, at Aalegaardszretten angaar ikke alene den Ret, som man opnaar ved at besætte Aalegaardspladsen med den virkelige Aalegaard — dette taget i den gamle Forstand — men tillige ved at besætte Pladsen med Aalestadler. Dette er for saa vidt givet, og derom er der ikke længere nogen Tvivl. Der er imidlertid fremkommet Udtalelser om, at man skulde søge nærmere at ordne det Forhold, der saaledes opstaar mellem Aalegaardsejerne og Fiskerne, og som jo ofte — det erkender jeg — leder til Stridigheder af en meget ubehagelig Karakter. Jeg har ikke villet gaa med dertil her i Forlaget. Som man vil se, har jeg holdt mig til den Bestemmelse, der findes i Fiskeriloven, og det har jeg gjort, fordi jeg havde en Følelse af, at de Dnsfr, der vilde fremkomme, vilde gaa meget vidt, langt videre, end jeg kunde forsvare at gaa med til. Jeg har i saa Henseende maattet vente, at jeg vilde komme til at indtage det Stede at hævde Kystfiskernes Ret over for de Interesser, som Fiskerne repræsenterede, og jeg maa gøre det saa meget mere, som, hvad jeg her skal minde om, selve Aalegaardszretten jo, før vi fik Loven af 1888, kunde afhændes fra Grunden og er bleven det i mange Tilfælde saaledes, at denne Ret er gaaet over paa andre Hænder end Kystfiskerens og er bleven betalt ham med rundelike Summer. Vi staa altsaa her over for

en Ret, der er erhvervet ved Betaling i Tidens Løb, og som man derfor ogsaa maa søge at værne om. Min Frygt for, at man skulde gaa for vidt, er ogsaa bleven bekræftet blandt andet ved Utringer af det ærede Medlem for Præstø Amts 4de Valgkreds (Bønløkke), der endogsaa mente, at naar Aalegaardsejeren ikke benyttede sin Ret til at besætte Kyststrækningen, skulde Fiskerne have Ret til at benytte Strandbredden for derfra selv at anlægge Aalegaard og Aalestadler. Saa vidt kan man aldrig komme til at gaa. Man maa altid lade Kystfejeren, selv om han nu er saa uheldig eller saa heldig — hvad man nu vil kalde det — at besidde Aalegaardszretten, have samme Ret som enhver anden, der ejer Kysten ud til Vandet, nemlig Retten til at formene fremmede Afgang til sin Ejendom, derom kan der dog ikke være nogen Tvivl. Jeg tror imidlertid, at vi meget godt ved gensidig Smødekommunen kunne naa til Bestemmelser angaaende Aalegaardszrettens Udøvelse, som kunne gøre megen Gavn, og jeg skal for mit Vedkommende være meget villig til at forhandle med Udvalget derom; vi kunne jo saa se, hvor langt vi kunne naa.

Naar man nu ser paa Fiskeriet i det salte Vand, vil det Resultat, man kommer til, meget afhænge af det Standpunkt, man indtager i sin Hovedbetragtning. For mig staar det nu saaledes, at Fiskeriet ude i Havet maa betragtes som et i en vis Forstand fælles Foretagende for hele det Samfund af Fiskere, som søger sit Erhverv derved, og netop derved ledes jo ogsaa Tanken hen paa andre lignende Forhold, som vi ellers have i Staten. Jeg skal her minde om den Fællesdrift, som vi have haft i Vandbruget i gamle Dage, hvor jo netop den enkelte, som var Lodtager i det fælles Areal, maatte undertaste sig mange Begrænsninger under Hensyn til, hvad der tjente til hele Samlagets Vel, og det samme kommer jo frem paa saa mange andre Steder. Jeg skal nævne Jagtretten, som heller ikke kan udøves uden et Pres af Begrænsninger i mange Retninger; jeg skal minde om Udnyttelsen af Grunde i Købstæderne og i Kjøbenhavn, der jo er underlagt Begrænsninger med Hensyn til Byggeretten, begrundede dels i Hensynet til Sundheden, dels i Hensynet til at undgaa Brandsfare og alle den Slags almindelige Hensyn. Som man vil se, er i alle disse Tilfælde den enkeltes Ret — og den Ret, vi her tale om, nemlig Ejendomsretten, er jo den stærkeste af alle — i høj Grad begrænset netop af Hensynet til Samfundet. Saa vi nu til Fiskeriretten, maa der her anlægges det samme Syns-